

Sudjelovanje mladih u odlučivanju u Gradu Zagrebu Lokalni izbori 2013. godine

Uvod

Ova analiza obuhvaća analizu kandidacijskih lista na lokalnim izborima za Gradsku skupštinu Grada Zagreba 2013. godine, analizu izabranih članova i članica Gradske skupštine te izabranih članova i članica Vijeća Gradskih četvrti. Cilj je analize dobiti uvid u zastupljenost mladih, s posebnim naglaskom na mlade žene, u formalnim procesima odlučivanja na područnoj (regionalnoj) razini te usporediti dobivene podatke s lokalnim izborima 2009. godine.

Analiza

U Gradsku skupštinu Grada Zagreba izabrano je svega troje mladih što je 6% od ukupnog broja članova i članica gradske skupštine, a koliko ih je izabrano i na lokalnim izborima 2009. godine. Od to troje mladih dvoje je izabrano sa liste SDP-a i koalicijskih partnera, a jedan sa Nezavisne liste Milana Bandića. Od troje mladih, dvije su mlade žene (jedna sa liste SDP-a i koalicijskih partnera i jedna sa nezavisne liste Milana Bandića). Nakon stavljanja mandata u mirovanje u skupštinu je ušao još jedan mladi vijećnik sa liste HDZ-a i koalicijskih partnera što je udio mladih povećalo na 8%. Kao i na izborima 2009. godine vidljiva je značajna grupacija mladih političara/ki koji više formalno ne ulaze u kvotu mladih, ali pripadaju mlađoj generaciji. Tako je u skupštinu izabrano petoro članova/ica do 35-e godine (od čega jedna žena i četiri muškarca), redom dugogodišnji aktivisti organizacija mladih pri političkim strankama.

U Gradsku skupštinu izabrano je 35% žena, no nakon što su pojedini/e izabrani/e zastupnici/e stavili/e mandate u mirovanje udio žena u skupštini pao je na 31% (izabrano je 18 žena, a nakon konstituiranja u skupštini sjedi 16 žena). Više žena izabrano je samo u Istarskoj županiji (36%). Istovremeno kada gledamo zastupljenost mladih tada je skupština Grada Zagreba među lošijima. Prema podacima Gradskog izbornog povjerenstva prosjek godina izabranih u Gradsku skupštinu je 50 godina pri čemu su najmlađi zastupnici/e oni izabrani sa liste SDP-a i koalicijskih partnera (u prosjeku imaju 44 godine).

Sedamnaest vijeća Gradskih četvrti broji ukupno 279 članova i članica. Ukupno je članovima/cama postalo 25 mladih (9%) i 69 žena (25%). Mlade žene među mladima čine 28%, a udio mladih na razini gradskih četvrti je za 1% veći od udjela mladih u Gradskoj skupštini. No, udio žena je značajno manji nego u Gradskoj skupštini, pri čemu primjerice u

Vijeću gradske četvrti Podsljeme nema niti jedne žene, u Gornjoj Dubravi je samo jedna (od 19 članova) kao i u Brezovici (od 11 članova). S druge strane u Gradskim četvrtima Donji Grad i Gornji grad – Medveščak izabrano je 40% žena, u Gradskoj četvrti Novi Zagreb – istok 36%, a u gradskim četvrtima Podsused – Vrapče i Črnomerec 33%.

U troje vijeća nije izabrana niti jedna mlada osoba – Maksimir, Brezovica i Donja Dubrava. Najviše mladih, njih troje ili 27% izabrano je u Podsljemenu (zanimljivo upravo u Podsljemenu nije izabrana niti jedna žena, a u toj su gradskoj četvrti mandate osvojili i primjerice koalicija HSP-ABH-VH i koalicija HSP AS – Hrast – OS). Troje mladih je izabrano i u Trešnjevci – sjever, što je udio od 15%.

Gledajući po strankama najveći broj mladih vijećnika/ca (64%) dolazi iz koalicija okupljenih oko SDP-a (ukupno 8 mladih, od čega su 3 mlade žene) i koalicija okupljenih oko HDZ-a (također ukupno 8 mladih od čega 3 mlade žene). Mlade vijećnice još dolaze iz stranke Za Grad (ukupno 3 mladih od čega jedna mlada žena) dok Laburisti (3), Hrast (1) i HSP Ante Starčevića (1) imaju samo mlade vijećnike.

Ako uspoređujemo ove podatke s prethodnim izborima onda za Gradsku skupštinu možemo konstatirati da se radi o kontinuirano maloj zastupljenosti mladih. U mandatu 2005. – 2009. godina u skupštini je bilo 5 mladih vijećnika/ca (9,8%), u mandatu 2009. – 2013. troje, a u ovom mandatu ih je četvero. U vijećima gradskih četvrti došlo je do manjeg napretka. U mandatu 2005. – 2019. u vijećima gradskih četvrti bilo 22 mladih vijećnika i vijećnica, a da bi taj udio u mandatu 2009. – 2013. pao na 15 mladih vijećnika što je bilo svega 5,3% pri čemu u 7 Vijeća gradskih četvrti nije bilo niti jednog mladog vijećnika/ce. U ovom mandatu kako je već navedeno ukupno je izabrano 25 mladih što je udio od 9%, a broj vijeća bez ijedne mlade osobe smanjen je na tri. Udio mladih žena među mladim vijećnicima ostao je isti te i u ovom mandatu iznosi 28%.

Zaključak

Temeljem rezultata analize možemo zaključiti da je potrebno uložiti dodatne napore u uključivanje mladih u procese odlučivanja na lokalnoj razini obzirom da razina njihove participacije nije razmjerna udjelu mladih u ukupnoj populaciji. Također potrebno je uložiti veće napore u uključivanje žena općenito, ali i mladih žena u Vijeća gradskih četvrti u Gradu Zagrebu. Kroz Gradski program djelovanja za mlade potrebno je kreirati rodno osjetljive mjere koje će promicati sudjelovanje mladih u procesima donošenja odluka.